

**แผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2562**

**โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์
องค์การมหาชน**

คำนำ

การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่และบุคลากรของโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ และสามารถตอนสนองนโยบายรัฐบาลในการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ การทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยากการวิเคราะห์ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ

โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ตระหนักในการป้องกันการทุจริต จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในโรงเรียน โดยคัดเลือกกระบวนการ จำนวน 1 กระบวนการ ตามกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตใน 3 ด้าน ได้แก่ (1) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (2) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และ (3) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ รวมทั้งกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในโรงเรียน และจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ องค์การมหาชน

เมษายน 2562

สารบัญ

	หน้า
การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต.....	1
กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต.....	1
ความหมาย.....	1
ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต.....	2
วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง	
การระบุความเสี่ยง.....	2
การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง.....	3
เมทริกส์ระดับความเสี่ยง.....	4
การประเมินการควบคุมความเสี่ยง.....	6
แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต.....	7
การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต.....	8

.....

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตจะสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต รวมถึงการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากร อันเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ด้วยการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรนับเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีมีการทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด หากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เพื่อให้โรงเรียน มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ

กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

- กรอบภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี 4 กระบวนการ ดังนี้
1. Corrective: แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาแล้ว สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำซ้ำอีก
 2. Detective: เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง เพื่อให้ตรวจพบตั้งแต่เริ่มแรก และมีกระบวนการยับยั้งระดับความเสี่ยง
 3. Preventive: ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อปิดช่องว่างให้เกิดการทุจริต
 4. Forecasting: การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและป้องกันไว้ล่วงหน้า ในประเด็นที่ไม่ปรากฏมาก่อน เป็นการประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

ความหมาย

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต สามารถแบ่งออกได้ 3 ด้าน ดังนี้

- 1) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ
- 2) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- 3) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

การวิเคราะห์เริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการปฏิบัติงาน อธิบายรูปแบบพฤติกรรม เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต

- 1) การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)
ประเภทความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย

Known Factor (เกิดขึ้นแล้ว)	ความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ที่เคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ ตามที่เคยมีประวัติอยู่แล้ว
Unknown Factor (ยังไม่เกิดขึ้น)	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากผลกระทบ ประมาณการล่วงหน้าใน อนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

โรงเรียนประเมินความเสี่ยงทางทุจริต ด้าน

1. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
2. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
3. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนการ

“การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ในการสอบคัดเลือก
นักเรียนเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์”

ตารางที่ 1 แสดงระบุความเสี่ยงการทุจริต

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		เคยเกิดขึ้นแล้ว	ยังไม่เคยเกิดขึ้น
1	การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ในการสอบคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์		✓

2) การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยง มีรายละเอียด ดังนี้

1. สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
2. สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติและควบคุมดูแลได้
3. สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
4. สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรภายนอก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจนและกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดอย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ 2 แสดงสถานะความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง			
		เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
1	การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ในการสอบคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์		✓		

3) เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

(1) ระดับความจำเป็นในการเฝ้าระวัง มีแนวทางการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรม/ขั้นตอนหลักที่สำคัญ (MUST) หมายถึง มีความจำเป็นสูงมากในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต และต้องทำการป้องกัน (ไม่ดำเนินการไม่ได้) ค่าที่อยู่ในระดับ 3 หรือ 2
- กิจกรรม/ขั้นตอนรองของกระบวนการงาน (SHOULD) หมายถึง มีความจำเป็นไม่สูงต่อการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าที่อยู่ในระดับ 1

(2) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางการพิจารณา ดังนี้

กิจกรรม/ขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3

- กิจกรรม/ขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3
- กิจกรรม/ขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการกลุ่มเป้าหมาย ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3
- กิจกรรม/ขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น มีผลกระทบต่อกระบวนการภายในหรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ ค่าอยู่ที่ 1 หรือ 2

ตารางที่ 3 แสดงโอกาสความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องเฝ้าระวัง 2 มิติ

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรงผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
1	การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ในการสอบคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์	1	4	4

ตารางที่ 3.1 แสดงระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือ ขั้นตอนหลัก (MUST)	กิจกรรมหรือ ขั้นตอนรอง (SHOULD)
1	การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ในการสอบคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์	1	

ตารางที่ 3.2 แสดงระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	1	2	3
1	การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ในการสอบคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์			x

4) การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ระดับการควบคุมความเสี่ยง แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ องค์กรไม่มีผลเสียหายการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

ระดับพอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังดำเนินการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ องค์กรแต่ยอมรับได้

ระดับอ่อน : จัดการไม่ได้หรือเพียงบางส่วน เกิดจากรายจ่ายเพิ่ม มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ และยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ 4 แสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
			ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
1	การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวของ เจ้าหน้าที่ในการสอบคัดเลือกนักเรียนเข้า เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมหิดล วิทยานุสรณ์	พอใช้		✓	

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของโรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

ความเสี่ยงด้าน	กระบวนการ/งาน	รูปแบบพฤติกรรม ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
ความเสี่ยงการทุจริตที่ เกี่ยวกับการใช้อำนาจ หน้าที่และตำแหน่ง หน้าที่	การแสวงหา ผลประโยชน์ส่วนตัว ของเจ้าหน้าที่ใน การสอบคัดเลือก นักเรียนเข้าเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมหิตล วิทยานุสรณ์	การแสวงหา ผลประโยชน์ส่วนตัว ของเจ้าหน้าที่ของ โรงเรียนในการสอบ คัดเลือกนักเรียนเข้า เรียนชั้นมัธยมศึกษาปี ที่ 4 โรงเรียนมหิตล วิทยานุสรณ์	<ol style="list-style-type: none"> 1) ควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่และบุคลากรปฏิบัติตาม มติคณะกรรมการบริหารโรงเรียนฯ โดยเคร่งครัด เพื่อให้การสอบคัดเลือกเป็นไปด้วยความ ยุติธรรม โปร่งใสและยุติธรรม หากเจ้าหน้าที่ของโรงเรียน แสวงหาประโยชน์หรือเอื้อประโยชน์ใด ๆ ต่อการสอบ คัดเลือกดังกล่าวเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง 2) ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของโรงเรียนไปสอนกวดวิชาและ/หรือ สอนพิเศษ 3) ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของโรงเรียนที่มีบุตรหรือเครือญาติที่ สมัครสอบคัดเลือกเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 มีส่วน เกี่ยวข้องกับกระบวนการสอบคัดเลือกใด ๆ ทั้งสิ้น 	ต.ค.61-ก.ย.62	ฝ่ายวิชาการ ฝ่าย อำนวยการ